

רשומות

הצעות חוק

23 באוקטובר 1991

2081

ט"ו בחשוון התשנ"ב

עמוד	
18	חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 5)
18	חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"ב-1991
	תיקונים עקיפים:
	חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985
	חוק לימוד חובה, התשמ"ד-1984
	חוק יום חינוך ארוך, התש"ן-1990
	חוק היטל על שירותים מיובאים ונכסי חוץ (הוראת שעה), התשמ"ב-1982
	חוק יציבות במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ז-1985
	חוק הלוואות לדיור, התשנ"א-1991
	פקודת מס הכנסה
	חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן-1990
	חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968
	חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ו-1985
	חוק מס מקביל, התשל"ג-1973
	חוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987
	חוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961
	חוק רשות הדואר, התשמ"ו-1986

[468] חוקי־סוד: משק המדינה (תיקון מס' 5)

הוספת סעיף 3א. 1. בחוקי־סוד: משק המדינה¹, אחרי סעיף 3 יבוא:

3א. (א) הממשלה תכין לקראת כל שנת כספים תכנית תקציב רב־שנתית שתכלול את הצעת חוק התקציב לשנה הקרובה וכן תכנית תקציב לשתי השנים הבאות אחריה.

(ב) הממשלה תניח על שולחן הכנסת את תכנית התקציב הרב־שנתית ביחד עם הצעת חוק התקציב.

(ג) כל הצעת חוק תקציב שתגיש הממשלה לכנסת תתבסס על תכנית התקציב הרב־שנתית שהוכנה והונחה על שולחן הכנסת לפי סעיף זה בשנה הקודמת.

דברי הסבר

של התקציב השנתי. תכנית ההוצאות תהיה מורכבת ממספר "מעטפות" שכל אחת מהן תכלול קבוצה של משרדים או נושאים בעלי מאפיינים משותפים (כגון: שירותים חברתיים, תשלומי העברה, השקעות כתשתית ועוד).

התכנית הרב־שנתית תכלול תכנית פיתוח תלת־שנתית בתקציבי הפיתוח בלבד של משרדי הממשלה.

הממשלה תניח את תכנית התקציב הרב־שנתית על שולחן הכנסת ביחד עם הצעת חוק התקציב, וכל הצעת חוק תקציב שתגיש הממשלה לכנסת תתבסס על תכנית התקציב הרב־שנתית.

התקציב הוא תכנית הפעולה הכוללת של משרדי הממשלה. הוא קובע את מטרות הממשלה ומשמש מסגרת ובסיס לפעולות המינהל.

כדי לאפשר תכנון לאומי לטווח ארוך יש צורך בתכנית רב־שנתית. מוצע לקבוע כי התכנית תיקבע לשלוש שנים. דבר זה יאפשר לבצע שינויים מסדרי העדיפויות הלאומיים אשר קשה לבצעם במסגרת תקציבים של שנה, וכן יתן תמונה בהירה יותר בכל הקשור לעדיפויות הלאומיות של הסקטור הממשלתי והציבורי.

בדומה למקובל ברוב המדינות המערביות, רמת הפירוט של תכנית התקציב הרב־שנתית תהיה שונה מרמת הפירוט

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 206; התשמ"ב, עמ' 170; התשמ"ג, עמ' 58; התשמ"ח, עמ' 32.

[469] חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"ב-1991

פרק א': מטרת החוק

מטרה 1. חוק זה בא לתקן, או להאריך את תקפם של חוקים שונים, ולקבוע הוראות נוספות, במטרה לצמצם את הוצאות המדינה ולהגדיל את הכנסותיה באופן שיאפשר השגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1992 והשגת יעדי המדיניות הכלכלית של הממשלה.

דברי הסבר

הכלכלית של הממשלה, וכן להבטיח עדיפותו ולחזק את אכיפתו של התקציב.

סעיף 1 חוק זה, המוגש לכנסת ביחד עם הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1992, נועד כאמצעות התיקונים הכלולים בו, לאפשר השגת יעדי התקציב ויעדי המדיניות

הצעות חוק 2081, ס"ח בחשון התשנ"ב, 23.10.1991

פרק כ"ז: תיקוני חלוקה

2. בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 –

תיקון חוק
יסודות התקציב

(1) בסעיף 5, בסופו יבוא:

"(ד) אגרה המשולמת לאוצר המדינה, שהוטלה על פי חיקוק שנחקק אחרי תחילת שנת הכספים 1992, לא תשמש למימון הוצאה מותנית בהכנסה";

(2) בסעיף 19(ב1), במקום "92 מליון שקלים חדשים" יבוא "50 מליון שקלים חדשים";

(3) האמור בסעיף 39 יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(כ) (1) הצעת חוק הכוללת הוראה שביצועה כרוך בהוצאה מתקציב המדינה בסכום העולה על 100 אלפי שקלים חדשים בשנה, לא תתקבל בקריאה השנייה ובקריאה השלישית אלא ברוב של חברי הכנסת; הוראה זו לא תחול אם נכללה בהצעת החוק הוראה שביצועה כרוך בהקטנת הוצאות מתקציב המדינה, שלא מרורבה, בסכום דומה או גבוה ממנו ואין בהקטנה כאמור כדי לגרום להפרת התחייבות כספית או לחיוב כספי של הממשלה;

(2) הצעת חוק הכוללת הוראה שביצועה כרוך בהקטנת הכנסות המדינה בסכום העולה על 100 אלפי שקלים חדשים בשנה, לא תתקבל בקריאה השנייה ובקריאה השלישית אלא ברוב של חברי הכנסת; הוראה זו לא תחול אם נכללה בהצעת החוק הוראה שביצועה כרוך בהגדלה של הכנסות המדינה בסכום דומה או גבוה ממנו.

(ג) הוראות סעיף קטן (כ) לא יחולו על אלה:

(1) הצעת חוק תקציב;

(2) הצעת חוק שהגישה הממשלה לכנסת ביחד עם הצעת חוק תקציב, שההוצאה הכרוכה בביצועה תוקצבה באותה הצעת חוק תקציב והקטנת

דברי הסבר

סעיף 2

לפסקה (1):

מוצע לעגן בחוק את המדיניות שלפיה לא צריך להיות קשר ישיר בין אגרה הנגבית תמורת שירות שהממשלה הייבת לספק על פי חיק, לבין תיקצוב הוצאות הממשלה הקשורות במתן השירות. הכנסה מיועדת מתקבלת דיקא תמורה שירותים שהממשלה אינה חייבת לספקם.

לפסקה (2):

מוצע להקטין את סכום השינוי בתקציב הבטחון שאינו דורש אישור סוקים של הוצעה, וזאת כדי לחזק את הפיקוח הפרלמנטרי עליו. במקביל יקבע בין משרד האוצר ומשרד הבטחון כיהל לדיודוי חדשי של השינויים בתקציב הבטחון.

¹ כ"ח התשמ"ה, עמ' 160 התשמ"ז, עמ' 68.

לפסקה (3):

מוצע לקבוע כי חוק המגדיל את הוצאות המדינה אי מקטין את הכנסותיה בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, יהיה סעיף בקריאה שנייה ובקריאה שלישית, הסכמה של רוב חברי הכנסת, אם אין כלולה בו הוראה המאונגה את הגדלת ההוצאות אי הקטנת ההכנסות.

הוראה כאמור תצמצם סחירות בין חוקים חדשים לבין סגבלות התקציב, החייב את מציעי הצעות החוק לבחון מראש את עלות הצעותיהם ולהצביע על מקור מימון מתאים, ותגרום לכדי שהדיון בכנסת יהיה על שני צדי המשוואה, תוך קביעת שינוי סדרי העדיפויות הנדרש, מבלי לפגוע במסגרת התקציב. עם זאת, במקרה שבו רוב חברי הכנסת תומכים בהצעת חוק שאין בה איוון כאמור, יוכל החוק להתקבל.

הכנסות המדינה הכרוכה בכיצועה הובאה בחשבון בתחזית התקבולים והמילות שצורפה אליה.

(ד) הודעה של שר האוצר, שתימסר לכנסת, בדבר סכום ההוצאה מתקציב המדינה או בדבר סכום ההקטנה מהכנסות המדינה או בדבר הפרת התחייבות כספית או חיוב כספי, שבהם כרוך ביצועה של הוראת חוק, תהיה ראייה מרעית לאמור בה."

(4) בסעיף 40, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) תקנות או הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה לעומת התחזית שצורפה כאמור בסעיף 2(ב) לחוק התקציב לשנת הפעלתן הראשונה, לא יותקנו אלא אם כן הופעלה כמקביל דרך מימון, בסכום האמדין של הפחתת הכנסות המדינה כאמור.

(ג) החלטות של מועצת מקרקעי ישראל בדבר הדרך והשיטה לקביעת דמי חכירה או בדבר מועדי תשלום דמי חכירה, שבביצוען כרוכות הפחתה של דמי החכירה או דחיית מועדי תשלומם, וכתוצאה מכך הפחתה של הכנסות המדינה לכל תקופה שהיא, טעונות אישור שר האוצר; נחלקו דעותיהם של יושב ראש המועצה ושר האוצר בשאלה האם בביצועה של החלטה מוצעת כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה, יכריע בדבר ראש הממשלה, או, לפי החלטתו - הממשלה."

3. בחוק לימוד חובה (תיקון מס' 16), התשמ"ד-1984², בסעיף 2, במקום "התשנ"ג" יבוא "התשנ"ז" ובמקום "התשנ"ט" יבוא "התשס"ג".

תיקון חוק לימוד חובה

4. בחוק יום חינוך ארוך, התש"ן-1990³, בסעיף 5, במקום "התשנ"ד" יבוא "התשנ"ח".

תיקון חוק יום חינוך ארוך

דברי הסבר

סעיף 3 מוצע לדחות בארבע שנים נוספות את הפעלת חוק לימוד חובה (תיקון מס' 16), התשמ"ד-1984, אשר קבע חינוך חינוך בגן ילדים לגילאי 3 ו-4.

כיום, נהנים כ-74% מאוכלוסית הילדים שעליה יחול החוק מפטורים או משכר לימוד מדורג, הניתנים לילדי עיירות פיתוח, שכונות בשיקום, ישובים חדשים ומועצות אזוריות. רק 26% מאוכלוסית הילדים המבקרים בגנים פרטיים משלמים את העלות המלאה ללא מבחן הכנסה.

יישום החוק במלואו כרוך בעלות תקציבית כבדה, אשר תביא להקצאה מעוותת של משאבים, כיון שהיא תופנה, בעיקרה, לבעלי הכנסות הגבוהות והבינוניות.

סעיף 4 חוק יום חינוך ארוך, התש"ן-1990, קובע שהחל משנת הלימודים התשנ"א ותוך ארבע שנים יופעל יום

לפסקה (4):

בסעיף 40 לחוק יסודות התקציב נקבע כי הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה לא יותקנו אלא אם כן תוקצבו בחוק התקציב השנתי לשנת הפעלתן הראשונה. מוצע לכלול הוראה דומה לגבי הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה לעומת האמדין.

במגמה לשמור על רמת הכנסות שתאפשר ביצוע התקציב מוצע כי החלטות של מועצת מקרקעי ישראל שכרוכה בהן הפחתה בהכנסות מינהל מקרקעי ישראל, ולכן גם בהכנסות המדינה, יהיו טעונות אישור שר האוצר. מוצע גם כי מחלוקת בשאלה האם ביצוע ההחלטה כרוך בהפחתת הכנסות המדינה תוכרע על ידי ראש הממשלה או, לפי החלטתו, על ידי הממשלה.

² ס"ח התשמ"ד, עמ' 287; ס"ח התשנ"א, עמ' 156.
³ ס"ח התש"ן, עמ' 114.

5. בחוק היטול על שירותים מיובאים ונכסי חוץ (הוראת שעה), התשמ"ה-1984, בסעיף 18(א), במקום "עד יום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991)" יבוא "עד יום ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".
6. בחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985, בסעיף 2, במקום "עד יום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991)" יבוא "עד יום ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".
7. חוק הלוואות לדיור, התשנ"א-1991 - בטל.

תיקון חוק היטול על שירותים מיובאים הנכסי חוץ

תיקון חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים

ביטול חוק הלוואות לדיור

פרק ג': מסים וביטוח לאומי

8. במקודת מס הכנסה -
- (1) בסעיף 9(ג), בסופו יבוא:
- "לענין זה, 'קיצבת זקנה' - למעט קיצבת זקנה כמשמעותה בסעיף 11(א) לחוק הביטוח הלאומי";
- (2) בסעיף 9ב, אחרי "קיצבה כמשמעותה בסעיף 9א(א)" יבוא "או קיצבת זקנה כמשמעותה בסעיף 11(א) לחוק הביטוח הלאומי";

תיקון פקודת מס הכנסה

דברי הסבר

סעיף 6 הוקף של חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985, יפקע ביום 31 בדצמבר 1991. מרכיב המצרכים והשירותים הוצאי כבר מתחילתו, אך יש צורך בהמשך קיומו כמכשיר בקרה והרחעה. על כן מוצע להאריך את תקפו עד תום שנת הכספים 1992.

סעיף 7 חוק הלוואות לדיור, התשנ"א-1991, היקפא עד לתום שנת הכספים 1991. מוצע לבטל את החיק, לאור המדיניות החדשה בענין המשכנתא לדיור שעליה החליטה הממשלה ביולי 1991, ושבתסגירה הוגדלו סכמי הלוואות ישוורו תנאיהן.

סעיף 8 מוצע למסית את קצבת הזקנה הבסיסית (ולא קצבת שאירים וללא חוספות בגין יחג וכד') שהיא קצבה חדשית בשיעור 16% מהשכר הממוצע במשק המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי. השלום המס יבוצע על ידי ניכוי מקצבה או הכנסת עבודה המשולמת למקבל קצבת הזקנה, אופן הביצוע ייקבע בתקנות.

חינוך ארוך ככל הארץ, מהשעה 8.00 ועד שעה 16.00, בכלל מערכת החינוך מגן חובה ועד כיתה י"ב.

בשנת הלימודים התשנ"א הותל בביצוע החיק והופעל יום חינוך ארוך ע"י השעה 14.00 בכל אזורי הפיתוח וערי הפיתוח ובכתי הסזר בשכונות מצוקה שבהם שיעור טעוני הטיפול צולה על 35%.

בשנת הלימודים התשנ"ב הורחבה תחולת החוק בהתאם לקריטריונים שנקבעו באשרותף בין משרד החינוך והתרכות ומשרד האוצר ואת בהיקף הקציבי סציסמס.

העלות של יישום החוק בטלואי בתום ארבע שנים להפעלתו תסתכם בלמעלה מ-400 מליון שקלים חדשים לשנה.

מוצע להאריך את משה יישום החוק ולפרוק אותו על פני ארבע שנים נוספות.

סעיף 5 תוקפי של חוק היטול על שירותים מיובאים ונכסי חוץ (הוראת שעה), התשמ"ה-1985, יפקע ביום 31 בדצמבר 1991. שיעור היטול כיום הוא 4%. מוצע להאריך את תקפו של החוק עד תום שנת הכספים 1992.

4 ס"ח התשס"ה, עמ' 2; ס"ח התשנ"א, עמ' 73.

5 ס"ח התשנ"ו, עמ' 2; ס"ח התשנ"א, עמ' 125.

6 ס"ח התשנ"א, עמ' 146.

7 רינו מדינת ישראל, נוסח רדש 6, עמ' 120; ס"ח התשנ"א, עמ' 120.

(3) בסעיף 145(א)(3), בסופו יבוא:

"(ד) להוסיף סכומים המשולמים כקיצבת זקנה לפי סעיף 11(א) לחוק הביטוח הלאומי, שהנישום לא כלל אותם בדו"ח";

(4) בסעיף 243(2), אחרי "מס" יבוא "בין על ידי משלם ההכנסה ובין על ידי אחר".

9. בחוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התשנ"ן-1990⁸, בסעיף 7, במקום "כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991)" יבוא "ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".

תיקון חוק מס הכנסה פטור ממס על השכרת דירות

10. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968⁹ -

תיקון חוק הביטוח הלאומי

(1) בסעיף 160א, המלים "שהוא עובד עצמאי או של מבוטח שאינו עובד ולא עובד עצמאי" - יימחק;

(2) בסעיף 170, פסקאות (1) ו-(2) - בטלות;

(3) אחרי סעיף 170 יבוא:

170א. השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות -

"תקנות במקרים מיוחדים"

(1) חובת תשלום דמי ביטוח, כולם או מקצתם, על הכנסה הפטורה מתשלום מס הכנסה;

(2) פטור מתשלום דמי ביטוח, כולם או מקצתם, על הכנסה החייבת בתשלום מס הכנסה.

דברי הסבר

במקור של מס על גמילות וקצבאות... אי על הכנסה לפי סעיף 52(5).

כיוון שהכוונה היא שלגבי גמלאי המקבל קיצבת זקנה וקיצבה אחרת, אי קיצבת זקנה והכנסת עבודה, ינוכה המס במקור מלויצבת הזקנה, על ידי משלם הקיצבה האחרת או משלם הכנסת העבודה, מוצע לקבוע במפורש את סמכות שר האוצר לקבוע חובת ניכוי במקור בין על ידי משלם ההכנסה ובין על ידי אחר.

במקביל לתיקון הפקודה ייתקנו תקנות בדבר חיבת הניכוי במקור על ידי משלם הקיצבה האחרת או הכנסת העבודה, וכן יתולנו תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון), התשפ"ח-1988, ויילקע באילו מקרים יהיה מקבל קיצבת הזקנה פטור מהגשת הדו"ח.

סעיף 9 תוקפי של חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירות מגורים) (הוראת שעה), התשנ"ן-1990, יפקע ביום 31 בדצמבר 1991. מוצע להאריך את תוקפה הפטור עד לתום שנת הכספים 1992.

סעיף 10 מוצע לבטל את הפטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי לשכירים על מספר מרכיבי שכר, בנייהם הוצאות

מיסוי זה יביא להסכנון תקציבי המוצרך בכ"ד מליון שקלים חדשים לשנה וכן ליתר פרוגרסיביות בתשלומי הקצבאות.

לשם כך יש לתקן את הסעיפים הבאים בפקודה מס הכנסה:

(1) סעיף 69(ג) לפקודה הקובע פטור ממס לקצב"א את נכית זקנה ושאריות המשתלמות על ידי המוסד לביטוח לאומי. מוצע למעט את קצבה הזקנה מהוראה זו.

(2) סעיף 98 לפקודה הקובע כי 35% מקצבה שמקבל אדם פטורה ממס. גם מהיראה זו יש למעט את קצבת הזקנה.

(3) סעיף 145(א)(3) הקובע באילו מקרים יוסיפו לראות רי"ח שהגיש נישום כשומה עצמית גם לאחר שפקיד השומה ערך בי שינוי. לרשימה המפורטת בסעיף מוצע להסמיך את פקיד השומה להוסיף סכומים המשולמים כקצבת זקנה, שהנישום לא כלל אותם בדו"ח.

(4) תיקון סעיף 243(2) לפקודה - סעיף זה סיבב כי שר האוצר רשאי להחליט תקנות בדבר "ניכוי ותשלומי

⁸ ס"ח התשנ"ן, עמ' 148.
⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 6; ס"ח התשנ"א, עמ' 106.

(4) בלוח י"א, בפרט 1, במקום "לחודש" - סכום השווה לשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון, כפיל 3 יבוא "לחודש" - סכום השווה לשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון, כפול 4.

תיקון חוק הסדרים במשק המדינה

11. בתיק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ז-1985¹⁰, בסעיפים 24 ו-26, במקום "כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991)" יבוא "כ"ח בטבת התשנ"ה (31 בדצמבר 1994)".

תיקון חוק מס מקביל

12. בחיק מס מקביל, התשל"ג-1973¹¹ -

(1) בסעיף 2(א), בסופו יבוא "ואולם לגבי הכנסת העיבוד שאינה עולה על 50% מהשכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח, ישלם המעביד מס מקביל בשיעור של 3.53%, והוראת כע"ף קטן (ז) יחולו לענין זה".

(2) בסעיף 6 -

(א) בסעיף קטן (א), בהגדרת "סכים לחלוקה", בסופה יבוא "בניכוי האמור בסעיפים קטנים (ד) ו(ה)";

(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בכל חידוש ינכה המוסד ויעביר למשרד הבריאות, מהתקבולים שגבה כמס מקביל, סכים השווה לחלק השנים עשר מן הסכום שנקבע בחוק התקציב לאותה שנה להוצאה לביטוח רפואי בקופות החולים של מי שעלו לישראל בתקופה המתחילה ביום ו' בשבט התש"ן (1 בינואר 1990) והמסתיימת בתחילת שנת הכספים הקודמת; התכרר בתום שנת הכספים

כ"ד הסכר

הממוצע כמשק. איחוד הסכמן מנע את הכיבול המינהלי שנגרם לעובדים, למעבידים ולביטוח הלאומי בתוצאה מקיפה שתי רמות של מבחני הכנסה. מיצע להאריך את תקף מבחני הזכאות לשלוש שנים נוספות.

אי הארכת תקף התיכון כמיצע יביא להגדלת הגרעון התקציבי ב-500 מיליון שקלים חדשים, מהם 300 מיליון שקלים חדשים כשל הצבת ילד ראשון ו-200 מיליון שקלים חדשים כשל קצבת ילד שני.

סעיף 12

לפסקה (1):

מכ"ף שלפי סעיף 10 לעיל הורחב, לגבי שכירים, בסיס הגביה של דמי ביטוח לאומי והוצאתה תקרת השכר לענין זה, מוצע להקטין את שיעור ההפרישה של מעבידים למס מקביל כך שסך כל התקבולים יישאר ללא שינוי.

לפסקה (2):

עילים הדינים מביטחים על ידי המשיד לקליטת עליה כביטוח הפואי במשנה החדשים הראשונים לאחר עלייתם.

עבור אחזקת רכב ואחזקת טלפון, היצאה נסיעה יומי הבראה ולהעלות את תקרת השכר החייב בדמי ביטוח לאומי. מטרת ההצעה היא להרחיב את בסיס המס יליצור יחד אחידות בדרך הגדרת השכר לצורך תשלום מס הכנסה ולצורך תשלום דמי ביטוח לאומי.

במקביל יופחתו דמי הביטוח הלאומי לעובדים ולמעסיקי קים, כולל מס מקביל, כך שסך כל החסכון התקציבי יהיה אפס. ההפחתה תבוצע בדרך של לביעת שיעורי דמי ביטוח מופחתים בצד, בדומה לשיטה המיומנת כיום לגבי העצמאיים.

התיקון המוצע יביא להירדת עלות העבודה של מעבידי כרסות השכר הנמוכה, דבר שיתרום גם להקטנת מבדי האבטלה. כמי כן היא יביא לפישוט מערכת תשלומי החובה ויסגור פרצות הקיימות כיום והמנוצלות על ידי המעבידים להסכיך בדמי ביטוח לאומי.

סעיף 11 בשנת הכספים 1991 איחדי מבחני ההכנסה לזכאות לקיצבת ילד ראשון וילד שני, כך שבשניהם כסלה הזכאות אם הכנסת המפרנס הראשי עולה על 95% מהשכר

¹⁰ ס"ח התשמ"ז, עמ' 115; ס"ח התשמ"א, עמ' 125.
¹¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 188; ס"ח התשמ"א, עמ' 126.

כי הסכום שהוציא משרד הבריאות לביטוח כאמור היה קטן מן הסכום שנקבע בחוק התקציב, יחזיר משרד הבריאות את ההפרש למוסד והוא יצורף לסכום לחלוקה".

13. בחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987¹² -

תיקון חוק יציבות המשק

(1) בסעיף 5, במקום "19.9%" יבוא "30.6%";

(2) בסעיף 11, במקום "24.9%" יבוא "44.1%".

פרק ה': תשלומים של רשויות למדינה

14. בחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961¹³, כסעיף 35א, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

תיקון חוק רשות הנמלים והרכבות

"(ד) (1) בנוסף לאמור בסעיף קטן (ב), בשנת הכספים 1992 תשלם הרשות למדינה סכום של 350 מליון שקלים חדשים: סכום זה ישולם בשנים עשר תשלומים חדשיים, כ"4 לכל חודש, בתוספת הפרשים למדד, מן המדד הממוצע בשנת התקציב 1991 ועד המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד כל תשלום;

(2) הסכום האמור בפסקה (1) יופחת מסכום התמורה שהרשות תהיה חייבת לשלם למדינה בהתאם להסכם שייחתם בין הממשלה לבין הרשות בגין העברת נכסי המקרקעין, לפי סעיף 41א."

דברי הסדר

סעיף 13 בסעיפים 5 ו-11 לחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987 (להלן - חוק היציבות), נקבעו שיעורי הפחתת דמי הביטוח המשתלמים שלא לפי לוח י' לחוק הביטוח הלאומי (סעיף 5) ותקרת השיעור הכולל לתשלומי ההעברה מאוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי בין הפחתת דמי הביטוח בשיעור של 2.8% באפריל 1990 הופחתו שיעורי דמי הביטוח בשיעור נוסף של 1.5%, אך השיעורים שבסעיפים הנ"ל בחוק היציבות לא עודכנו בהתאם. התיקון המוצע בסעיף זה מבטא את השיעורים המעוררי כנים כמתחייב מההפחתה האמורה.

סעיף 14 לרשות הנמלים והרכבות יתרות כספיות של כמיליארד שקלים חדשים. לפי סעיף 41א לחוק יועברו לרשות נכסי מקרקעין למסילות ברזל והרשות תשלם את תמורתם.

כתום תקופה זו מקבלות קופות החולים כחברים את העולים החדשים הצעירים ואילו את הקשישים והנכים יש שהן דוחות.

הפתרון שניתן עד כה לאוכלוסיה זו היה באמצעות הסדר לביטוח רפואי לאוכלוסיות נזקקות, הממומן מתקציב המדינה.

המס המקביל נועד לממן את קופות החולים עבור כלל האוכלוסיה.

על מנת למנוע מצב של העדר ביטוח העולים הקשישים והנכים, מצד אחד, וגידול מיותר בתקציב המדינה מצד שני, מוצע להפריש מדי שנה מכספי המס המקביל סכום שיועבר למשרד הבריאות לכיסוי הוצאותיו בביטוח העולים הקשישים והנכים. הסכום שיועבר יחושב על פי סכום ההוצאה בפועל באותה שנת תקציב לביטוח העולים שעלו ארצה החל מינואר 1990 ועד לתחילת שנת הכספים הקודמת. כך, לדוגמה, בשנת 1992 יועבר סכום ההוצאה לשנת 1992 עבור ביטוח העולים שעלו במהלך שנת 1990 בלבד.

¹² ס"ח התשמ"ו, עמ' 104; ס"ח התש"ן, עמ' 133.
¹³ ס"ח התשנ"א, עמ' 145; ס"ח התשנ"א, עמ' 30.

(1) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בשנת הכספים 1992 יהיה התשלום השנתי בסכום השווה ל-3.5% מכלל הכנסותיה של הרשות, והחל בשנת הכספים 1993 - בסכום השווה ל-4.5% מכלל הכנסותיה של הרשות; לענין זה, "כלל הכנסותיה של הרשות" - הכנסות שיקבלה הרשות כפי שנרשמו בדו"ח ביצוע התקציב לשנת הכספים שקדמה לאותה שנה.

(ד) כל תשלום שנתי ישולם בארבעה תשלומים רבעוניים שווים ורצופים בהוספת הפרשי הצמדה למדד לפי שיעור העלייה של המדד שפורסם לאחרונה לפני יום התשלום לעומת המדד הממוצע של שנת הכספים שאליה מתייחס דו"ח ביצוע התקציב.

(ה) נמצא כי בשנה כלשהי מצבה הכלכלי של הרשות אינו מאפשר לה לשלם למדינה תשלום שנתי בשיעורים הקבועים בסעיף קטן (ג), יופחת התשלום השנתי לאותה שנה בשיעור שיקבע שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר; נקבע שיעור מופחת לאחר ששולמו תשלומים רבעוניים כאמור בסעיף קטן (ד). רשאית הרשות לקזז מהתשלומים הרבעוניים הבאים סכומי יתר ששילמה כשהם מתואמים לשיעור עליית המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפני תשלום סכומי היתר עד המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד הקיזוז."

פירוש: ארנונה כללית

16. (א) רשות מקומית תטיל בשנת הכספים 1992 ארנונה כללית בסכומים השווים לסכומים שהגיעו כזיין בשנת הכספים 1991, כשהם מוכפלים בארבעה שלישים ובתוספת הפרשי הצמדה

דברי הסבר

בהתחשב בריבית התחשיבית הנזקפת במאזן וביכולתה הכלכלית של הרשות. הסתבר כי הליך החישוב הקבוע בחוק קשה ליישום ואף עלול ליצור עיוות בקבלת ההחלטות הכלכליות של הרשות. על כן מוצע לקבוע כי התשלום השנתי למדינה ייקבע כאחוז מהכנסות הרשות: בשנת הכספים 1992 - 3.5% ובשנת הכספים 1993 ואילך - 4.5%, שהוא שיעור הריבית התחשיבית הנזקפת במאזן. עם זאת ניתן יהיה להפחית את התשלומים בהתחשב ביכולתה הכלכלית של הרשות.

סעיף 16 בשנים האחרונות נקבע בחקיקה איסור על העלאת ארנונה כללית מעבר לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן, איסור על שינוי שיעורי הנחות ותנאי תשלום וכן

מוצע לחייב את רשות הנמלים והרכבות לשלם לאוצר המדינה סכום של 350 מיליון שקלים חדשים, אשר יופחת מסכום התמורה שיהיה על הרשות לשלם כגין נכסי הרכבת. סכום זה ישמש להגדלת התקציב לפיתוח התשתית בתחומים שונים כגון תיירות, תעשייה וכבישים. כתוצאה מן ההעברה המוצעת תקפיא הרשות ביצוע פרויקטים בתחום הרכבות.

סעיף 15 סעיף 44א(ג) לחוק רשות הדואר, התשמ"ו-1986, קובע כי החל בשנת הכספים 1991 תשלם רשות הדואר תשלום שנתי, בשיעור שנקבע מן העלות של הרכוש הקבוע המצוי בשימוש של הרשות או הנמצא בהקמה, כשהיא מתואמת לתאריך המאזן שקדם לתחילת שנת הכספים, לפני ניכוי הוצאות הפחת בשנה השוטפת, או בשיעור אחר, הכל

¹⁴ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79; ס"ח התש"ז, עמ' 131.

למדד המחירים לצרכן (להלן – המדד) לפי שיעור עליית המדד מן המדד שפורסם לחדש דצמבר 1990 עד למדד שפורסם לחדש ספטמבר 1991.

(כ) על אף האמור בסעיף קטן (א), הארנונה למגורים בשנת הכספים 1992, לא תפתח מסכום של 10 שקלים חדשים למטר מרובע, בתוספת הפרשי הצמדה למדד כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) לא הטילה רשות מקומית ארנונה כללית לשנת הכספים 1992, תשולם הארנונה בשנה זו בתחום אותה רשות בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), וזאת על אף האמור בכל דין.

(ד) רשות מקומית לא תשנה לשנת הכספים 1992 הנחית כלליות בארנונה ותנאי השלוחה, לרביח התוצאות של אי השלום במועד, לעומת אלה שנקבעו כדין לשנת הכספים 1991.

(ה) רשות מקומית לא תטיל לשנת הכספים 1992 ארנונה על סוגי נכסים או על סוגי שימישים בנכסים שעליהם לא הטילה ארנונה לשנת הכספים 1991, יכן לא תפטור מארנונה בשנת הכספים 1992 נכסים שעליהם הוטלה ארנונה בשנת הכספים 1991.

(ו) ישר הפנים ושר האוצר, או מי שהם הסמיכו לכך, רשאים להתיר שינויים מהאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), צו או היתר לפי סעיף קטן זה יכול שיהיו כלליים או לסוגים או מיוחדים, הן לענין הרשימת המסומות, הן לענין הנכסים והן לענין החייבים בתשלום שעליהם יהולי הצי או היתר.

(ז) מי ששר האוצר ושר הפנים הסמיכו לכך, יודיע לוועדת הכספים של הכנסת על כל היתר כללי או לסוגים שניתן לפי סעיף זה, תוך 30 ימים מיום שיונתן.

(ח) הידעה על היתר אי צו לפי סעיף זה תפורסם ברשומות, ותחילתם תהיה ביים תחילת שנת הכספים 1992, וזאת אם נקבע בהם אחרת.

17. תחילתי של חוק זה ביים כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992), למעט סעיפים 10 ו-12(1) שמועד תחילתם כיום כ"ז באדר ב' התשנ"ב (1 באפריל 1992).

תחילה

דברי הסבר

ארנונה נמכרים מאד, ולהפחית את החלות של רשויות אלה בתקציב המדינה.

סעיף 17 מוצע כי תחילתם של רוב סעיפי החוק תהיה בתחילת שנת התקציב, סעיפים 10 ו-12 מחייבים הכנה והתארגנות לביצועם ילבי סיצע כי תחילתם תידחה ער ליום 1 באפריל 1992.

איסור על הטלת ארנונה על סוגי נכסים או על סוגי שימישים שעליהם לא הוטלה ארנונה בשנת 1991, אלא לפי היתר מיוחד של שר הפנים ושר האוצר, אי כי שהיסמך על ידם.

מוצע לקבוע כי בשנת 1992 תהיה הארנונה בסכום השנתי שנקבע ב-1991, כשהוא צמוד למדד. עם זאת, ועל אף האמור, מוצע גם לקבוע הערים מינוסום לארנונה למגורים וזאת על מנת לצמצם את הפערים בין אזורים ומגורים שינים, לשפר את רמת השירותים ברשויות מסוימות שגיכות סכומי